

İSTİAZE

Beşeriyetin yaşadığı ilk tecrübe, insanın bir himayeye, sığınağa en çok muhtaç olduğu ânı sahnelemektedir. Şeytanın vesvesesi sonucu Allah tarafından yerleştirildikleri cennetten çıkarılan Hz. Âdem ile Havva, yalnızlık ve çaresizlik içerisinde hatalarının farkına vardıklarında, yine O'ndan aldıkları şu sözlerle Rahmân'ın affına ve merhametine sığınmışlardır.

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

“Rabbimiz, biz nefsimize yazık ettik. Şayet sen bizi bağışlamazsan hüsrana uğrayanlardan oluruz.”¹

Hız. Âdem ve Havva'dan sonra Allah'ın insanlar için seçtiği tüm önderler, elçiler çeşitli vesilelerle Rablerine sığınmayı bir hayat tarzı olarak benimsemişlerdi. Hız. Nuh, hakkında bilgisi olmayan şeyleri Rabbinden istemekten,⁸ Hız. Yusuf kendisine gayri meşru bir birliktelik için ısrar eden hanımın çağrısından,⁹ Hız. Musa, kavmine karşı alaycı bir tavır takınarak cahillik etmekten¹⁰ Rableri olan Allah'a sığınmışlardır.

Peygamberlerin, salih kulların ve örnek şahsiyetlerin yakarışlarında da gördüğümüz gibi insanoğlu için kendini kaybetmesinden, yolunu şaşırmamasından, azgınlığa ve taşkınlığa sürüklenmesinden daha büyük tehlike yoktur.

Nitekim Allah, Son Peygamberine vahyettiği mesajlarında öncelikle kötülerden ve kötülüklerden sığınmayı öğretmiştir.

Hız. Âdem ile Havva kıssasında da görüldüğü üzere, insanı doğru yoldan saptırmayı ahdedtiği için şeytan,¹⁵ kendisinden Allah'a sığınılacak baş ayartıcıdır.

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ

“Şüphesiz şeytan sizin için bir düşmandır. Öyle ise (siz de) onu düşman tanıyın. O, kendi taraftarlarını ancak alevli ateşe girecek kimselerden olmaya çağırır.”²

Bu yüzden Allah, Kur'an'da şeytandan korunmak için kendisine sığınılmasını sık sık emretmektedir:

وَأَمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

“Eğer şeytandan gelen kötü bir düşünce seni ayartmaya çalışırsa, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.”³

*****

وَقُلْ رَبِّ اعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ ﴿٩٧﴾ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾

“De ki: ‘Yâ Rabbi, şeytanların kışkırtmalarından sana sığınırım; onların bana yaklaşmalarından da sana sığınırım.’⁴

¹ A'raf, 23.

² Fatır, 35/6.

³ Fussilet, 41/36.

⁴ Mü'minûn, 23/97-98.

Hatta Yüce Yaratıcı, “Muavvizetân” olarak bilinen Felak ve Nas surelerinde Resûlü’nün şahsında tüm inananların şeytandan, şeytanî telkinlerden ve davranışlardan kendisine sığınmalarını istemektedir:

قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

“De ki: Yarattığı şeylerin şerrinden, karanlığı çöktüğü zaman gecenin şerrinden, düğümlere üfürüp büyü yapan üfürükçülerin şerrinden ve kışkırdığı vakit kıskanç kişinin şerrinden sabahın Rabbine sığınırım!”

قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ اِلٰهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ الَّذِي يُّوسْوِسُ فِي صُدُوْرِ النَّاسِ ﴿٥﴾ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

“De ki: İnsanların kalplerine vesvese sokan, pusuya çekilen cin ve insan şeytanının şerrinden insanların Rabbine, insanların Melik’ine (sahibine, hâkimine) insanların İlâh’ına sığınırım!”

Allah Resûlü, Felâk ve Nâs sûrelerini okuyarak Allah’a sığınmayı prensip edinmiş, yatmadan önce kendisi mutlaka okuduğu gibi, yakınlarına da Allah’a sığınmada okunacak en güzel dua olarak bu iki sûreyi tavsiye etmiştir.²¹

Allah, Hz. Peygamber’e, şeytandan olduğu gibi onun telkinleri neticesinde insanın sergileyebileceği olumsuz tutum ve davranışlardan da Rabbine sığınmasını öğretmişti. Nitekim Nebî (sav) Mekke’de İslâm’a davet ederken müşriklerden gördüğü şiddetli baskı ve kötü muamele karşısında

خَذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ

“Af yolunu tut, iyiliği emret ve cahillerden yüz çevir.”⁵ emrine muhatap olunca, “Ey Rabbim! Öfke durumunda ne yapayım?” diye sormuş ve akabinde,

وَاَمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

“Eğer şeytan seni kışkırtacak olursa, hemen Allah’a sığın! Çünkü O, işitendir, bilendir.”⁶ âyet-i kerîmesi nâzil olmuştu.

Sevgili Peygamberimiz, çeşitli vesilelerle ashâbına da öfkeli anlarında, hiddet telkin eden şeytandan Allah’a sığınmalarını öğütlemiştir. Mamafih bir defasında Hz. Peygamber’in yanında birbirine hakaret eden iki kişiden biri o kadar öfkelenmişti ki boyun damarları şişmiş, rengi değişmişti. Bunu gören Nebî (sav) şöyle buyurdu:

اِنِّى لَآ اَعْلَمُ كَلِمَةً لَوْ قَالَهَا لَذَهَبَ عَنْهُ الَّذِى يَجِدُ

“Ben bir söz biliyorum, eğer şu zât o sözü söylese, öfkesi mutlaka gider.”

Orada bulunanlardan biri hemen adamın yanına giderek, Hz. Peygamber’in kastettiği “Eûzü billâhi mine’ş-şeytânî’r-racîm.” sözünü söylemesini tavsiye etti. Ne

⁵ A’râf, 7/199.

⁶ A’râf, 7/200.

var ki adam (bu öğüdün büyüklüğünü anlamayarak) “Hasta gibi bir hâlim mi var? Ben deli miyim? Haydi, git işine!” karşılığını verdi.⁷

İnsanın Sığınma İhtiyacı:

Bugün modern çağın insanının en büyük açmazı, Tanrı’dan uzaklaşarak kendini sığınaksız bırakmasıdır. Her türlü maddî imkâna ve en yüksek yaşam kalitesine sahip olmalarına rağmen bazıları için hayatın anlamını yitirmesi, buna paralel olarak zihinlerin intihara sürüklenmesi, bu açmazın en bariz göstergesidir. Üzüntü verici olan ise Allah’a inananların da kimi zaman böyle bir açmazın içine düşmesidir. Oysa sığınma, Yüce Yaratıcımızın gönlümüze yerleştirdiği güven içerisinde var kalabilme duygusudur. İstiâze, endişelerimizden, korkularımızdan, istemediklerimizden, her türlü kötülükten Allah’ın kudretine ve himayesine sığınmadır. O’ndan yardım talep etmedir. Ahlâklı olma, ahlâklı kalma çabasıdır. Sadece dilimizle Allah’ı anma ve O’na sığınma cümlelerini peş peşe sıralama değil, yalnız olmadığımızı gönlümüzün en derin yerinde hissetmedir. İstiâze, kendimizi, kulluğumuzu keşfetmenin aracıdır. Hayatımız ancak Allah’a yönelmekle, O’na iltica etmekle anlam kazanır.

Şu hâlde Müslüman kendisine en yakın olan Refik-i A’lâ’ya/Yüce Dost’a sığınmalıdır. Bu sığınış, kulluğun en temel göstergesidir. Zira insan bununla hem kendi âcizliğini, güçsüzlüğünü hem de Allah’ın yüceliğini, kuvvet ve kudretini dile getirir. Dolayısıyla başta şeytan olmak üzere, onun karakterini taşıyan her tür varlığın kötülüğünden, içimize nüfuz edip bizi ayartmasından Allah’a sığınmak, kulluk vazifesinin bir parçasıdır. Bütün bunlardan sonra, Peygamber Efendimizin bize öğrettiği şu istiâze dilimizden eksik olmamalıdır:

«أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَا يَجْمَعُ ذَٰلِكَ كُلَّهُ تَقُولُ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ مَا سَأَلَكَ مِنْهُ نَبِيُّكَ مُحَمَّدٌ وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا اسْتَعَاذَ بِكَ مِنْهُ نَبِيُّكَ مُحَمَّدٌ وَأَنْتَ الْمُسْتَعَانُ وَعَلَيْكَ الْبَلَاءُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ»

“Allah’ım! Peygamberin Muhammed’in senden istediği hayırlı şeyleri biz de istiyoruz. Peygamberin Muhammed’in sana sığındığı kötü şeylerden biz de sana sığınıyoruz. Yardım sendendir ve varış sanadır. Güç ve kuvvet sadece senin yardımınıladır.”⁸

Rasûlullah’tan İstiâze Örnekleri:

Şeytanın temel amacı, apaçık düşmanı olduğu insanı doğru yoldan saptırmak olduğuna göre, bir mümin her şeyden evvel imanını kaybetmekten Allah’a sığınmalıdır. Bu nedenle Allah Resûlü, özellikle ümmetine öğretmek açısından dualarında öncelikle inanca zarar vererek âhiret saadetini engelleyebilecek durumlardan ve olumsuz davranışlar sergilemekten Allah’a sığınmıştır.

Bu bağlamda Peygamber Efendimiz dualarında şöyle buyurmaktadır:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الشَّقَاقِ وَالنَّفَاقِ وَسُوءِ الْأَخْلَاقِ

⁷ Buhârî, Edeb, 44.

⁸ Tirmizî, Deavât, 88.

“Allah’ım! Bozgunculuktan, münafıklıktan ve kötü ahlâktan sana sığınırım.”⁹

*****

أَنَّ النَّبِيَّ كَانَ يَتَعَوَّذُ مِنْ أَرْبَعٍ مِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ وَمِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ وَدُعَاءٍ لَا يُسْمَعُ
وَنَفْسٍ لَا تَشْبَعُ

Rasulullah, şu dört şeyden; fayda vermeyen ilimden, huşu duymayan kalpten, kabul edilmeyen duadan ve doymayan nefisten Allah’a sığınırđı.¹⁰

*****

Rasulullah buyurdular ki:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ
الدَّيْنِ، وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ

Allah’ım, sıkıntılardan, hüzünden, acizlikten, tembellikten, cimrilikten, korkaklıktan, ağır borç altına girmekten ve insanların bana üstün gelmesinden sana sığınırım.¹¹

*****

Sevgili eşi Hz. Âişe’nin bildirdiğine göre bir gece secde hâlinde şöyle dua ediyordu:

اللَّهُمَّ أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخِطِكَ وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لَا أُحْصِي
ثَنَاءَ عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ

“Allah’ım! Gazabından rızana, cezandan affına sığınırım. Senden sana sığınırım. Sana tüm övgüleri saysam yine de bitiremem. Sen kendini nasıl övdüysen öylesin.”¹²

*****

Rasulullah buyurdular ki:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْفَقْرِ وَالْقِلَّةِ وَالذَّلَّةِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أَظْلِمَ أَوْ أُظْلَمَ

“Allah’ım! Fakirlikten, yokluktan ve zilletten sana sığınırım. Haksızlık etmekten ve haksızlığa uğramaktan da sana sığınırım.”¹³

*****

Rasulullah buyurdular ki:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِكَ وَتَحَوُّلِ عَافِيَتِكَ وَفُجَاءَةِ نِقْمَتِكَ وَجَمِيعِ سَخَطِكَ

“Allah’ım! Nimetlerinin yok olmasından, sağlığımın bozulmasından, ansızın gelecek cezandan ve öfkene sebep olan her şeyden sana sığınırım.”¹⁴

⁹ Ebû Dâvûd, Vitr, 32.

¹⁰ Nesâî, İstiâze, 2, 3.

¹¹ Buhari, Deavat, 36, 44.

¹² Müslim, Salât, 222.

¹³ Ebû Dâvûd, Vitr, 32.

*****

Sevgili Peygamberimiz (sav), hayatının acı bir felâketle son bulmasından da Allah’a sığınır ve şöyle dua ederdi:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَدْمِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ التَّرْدَى وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْغَرَقِ وَالْحَرِيقِ
وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ يَتَخَبَّطَنِي الشَّيْطَانُ عِنْدَ الْمَوْتِ وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أَمُوتَ فِي سَبِيلِكَ مُدْبِرًا
وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أَمُوتَ لَدِيغًا

“Allah’ım! Yıkıntı altında kalmaktan sana sığınırım, yüksek yerden düşmekten sana sığınırım. Suda boğulmaktan ve yangından sana sığınırım. Ölüm anında şeytanın gelip beni aldatmasından, senin yolunda savaş esnasında düşmandan kaçarken ölmekten ve zehirli hayvanların sokmasıyla ölmekten sana sığınırım.”¹⁵

*****

Sığınma ihtiyacını doğuran bir sebep de insanın huzur ve güven içinde var olma ihtiyacıdır. İnsan, çaresiz kaldığı, yaşamın sıkıntılarıyla baş etmekte zorlandığı durumlarda kendisini hayata bağlayacak ve ona güven verecek yüce bir varlığa sığınma ihtiyacı duyar.

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ۗ إِنَّهُ مَعَ اللَّهِ
فَلْيَا مَا تَذَكَّرُونَ

“Yoksa darda kalana, dua ettiği zaman icabet eden ve o sıkıntıyı gideren ve sizi yeryüzüne halife kılan mı hayırlı?”¹⁶

buyuran Rabbimiz, bizi zor durumda bırakan çeşitli dünyevî sıkıntılarla karşılaştığımızda yine en muhkem sığınağa, yani O’nun kudretine ve merhametine sığınmamızı istemektedir. İnsan zaafılarıyla var olduğu müddetçe (ki her zaman öyle kalacaktır) inanmış kişi, kendisinden daha yüce olan Allah’a sığınmaya devam edecektir. Nitekim inançsız insanların dahi en zor ve çaresiz anlarında Rahmân’ın sonsuz merhametine sığındıklarını ifade eden aşağıdaki âyet, bu duygunun, yaratılışın bir parçası olduğunu göstermektedir:

{هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلِكِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ
وَفَرَحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ
دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَنْجَيْتَنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ}

“Sizi karada ve denizde gezdiren O’dur. Öyle ki gemilerle denize açıldığınızda, gemilerin elverişli bir rüzgârın önünde yolcuları alıp götürdüğü zaman (olanları düşünün), gemidekiler sevinç ve güvenlik içinde hissederek kendilerini. Derken bir fırtına yakalar gemiyi ve dalgalar her yandan kuşatır onları. Öyle ki (ölümün) kendilerini çepeçevre sardığını düşünürler de (o zaman) dinlerine sıkı sıkı sarılıp

¹⁴ Müslim, Rikâk, 96.

¹⁵ Nesâî, İstiâze, 61.

¹⁶ Neml, 27/62.

yalnızca Allah’a yönelerek: ‘Bizi bu (felâketten) kurtarırsan, andolsun ki şükreden kimselerden olacağız!’ diye yalvarıp yakarırılar O’na.”¹⁷

Hadis kaynaklarımızda aktarılan bilgiler, Hz. Peygamber’in, hem darlıkta hem de bollukta Allah’a sığınmayı yaşamının bir parçası hâline getirdiğini göstermektedir. Öyle ki büyük hadis âlimlerimizden İmam Nesâî, *Sünen* adlı kıymetli hadis kitabında “Kitâbü’l-İstiâze” (Sığınma Bölümü) adıyla müstakil bir bölüm ayırmış ve orada toplam yüz on bir hadis nakletmiştir. Bu hadislerde, müminin ahlâkî zaafılardan korunmasına ve kendisiyle hesaplaşmasına yönelik sığınmaların yanı sıra, kişinin elinde olmadan karşılaşabileceği ve hayatını zora sokacak dünyevî sıkıntı ve felâketlerden Allah’a sığınmasını ifade eden yakarılar da dikkat çekmektedir.

Müslümanın Sığınma Anlayışı:

Müslüman için sığınma bir varoluş ahlâkıdır; sadece tehlikelerden korunmaya bağlı bir eylem değildir. Muhtemel tehlikelere karşı en sıkı tedbirleri aldığı durumlarda bile, Müslüman, varlığın tek sebebi olan Rabbine sığınmayı ihmal etmez. Müminin bu tutumu, kâinata hükmeden Yüce Yaratıcı’nın (cc) izni dışında hiçbir şeyin olamayacağı inancıyla alâkalıdır. Bizzat Resûlullah (sav) torunları Hasan ve Hüseyin için şöyle dua ederdi:

إِنَّ أَبَاكُمْ كَانَ يُعَوِّذُ بِهَا إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ ، أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ

“Atanız İbrâhim de bu duayı oğulları İsmâil ile İshak için yapardı. Her tür şeytandan, haşereden, kem nazardan Allah’ın tam kelimelerine (sonsuz iradesine ve hükmüne) sığınırım.”¹⁸

Resûlullah’ın Müslümanlara öğrettiği bu dualarda geçen “Allah’ın tam kelimeleri”, “O’nun işi, bir şeyi(n olmasını) istedi mi ona, sadece ‘Ol!’ demektir, o da hemen oluverir.” âyetindeki “Ol!” buyruğudur.

Hastalıklardan Allah’a Sığınmak:

Tedavi imkânlarının sınırlı olduğu Peygamber döneminde, çeşitli sıkıntılarla karşılaşan insanların ilk etapta Resûlullah’a gelmekten başka yapacak bir şeyleri yoktur, dolayısıyla Allah’a sığınarak kendilerini psikolojik bir güvence altına da almışlardır. Zira dinî bilginin ve telkinlerin insan psikolojisinde olumlu etkiler oluşturduğu yadsınamaz bir gerçektir.

Hz. Peygamber, insan için zaman zaman psikolojik bir rahatsızlığa dönüşen “korku”ya karşı da müminleri Allah’ın tam kelimelerine sığınmaya davet etmiş, korkudan kurtulmaları için onlara şu duayı öğretmiştir:

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ غَضَبِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونِ

“Allah’ın gazabından, kullarının şerrinden, şeytanların vesveselerinden ve (onların) bana uğramalarından, Allah’ın tam kelimelerine sığınırım.”¹⁹

¹⁷ Yûnus, 10/22.

¹⁸ Buhârî, Enbiyâ, 10.

¹⁹ Ebû Dâvûd, Tıb, 19.

İbadete düşkün bilge sahâbî Abdullah b. Amr, Peygamber Efendimizden (sav) naklettiği bu duayı yetişkin evlâtlarına öğretir, henüz akli ermeyen küçükler için de yazıp boyunlarına asarmış.

Korkulardan Allah’a Sığınmak:

Düşmanlarına korku saldığı için “Allah’ın Kılıcı” lakabına lââyık görülen kahraman sahâbî Hâlid b. Velîd, ne garip tecellidir ki ömrünün bir zamanında uykularını kaçırarak korkulu rüyalar görmeye başlamıştı. Resûl-i Ekrem’in (sav), gördüğü kâbuslardan kurtulmak için kendisine gelen Hâlid’e sunduğu reçetede şu vardı: *“Yatağına girdiğin zaman şöyle dua et: Allah’ın gazabından, azabından, kullarının kötülüklerinden, şeytanların ayartmalarından ve yanıma yaklaşmalarından Allah’ın tam kelimelerine (hükmüne ve iradesine) sığınırım.”*⁵⁷ Hâlid b. Velîd bu duayı okumaya başladıktan sonra endişelerinden kurtulmuştu.⁵⁸ Öyle ki Hz. Âişe’nin aktardığına göre birkaç gün geçtikten sonra Resûlullah’ın (sav) yanına gelerek şöyle demişti: “Anam babam sana feda olsun Ey Allah’ın Elçisi! Öğrettiğin duayı hiç aksatmadan okudum ve hiçbir şeyim kalmadı. Hatta şu an gece vakti kafesindeki bir aslanın yanına girsem, yine de korkmam.”⁵⁹

Günlük Hayatta Okunacak İstiaze Duaları:

Müminlere yatağa girdiklerinde huzur içinde uyumaları için Allah’a sığınmalarını tavsiye eden Hz. Peygamber’in (sav)⁶⁰ bunun dışında çeşitli zaman ve mekânlarda ağzından eksik etmediği sığınma duaları vardı.

O (sav), evinden çıkarken dışarıda yaşayabileceği olumsuzluklara karşı şöyle dua ederdi: *“Bismillâh! Allah’ım! Ayağımın kaymasından veya kaydırılmasından, sapmaktan veya saptırmaktan, haksızlık etmekten veya haksızlığa uğramaktan, kaba/cahilce davranmaktan ya da davranılmaktan sana sığınırım.”*⁶¹

Yolculukta karşılaşılabileceği her türlü sıkıntıdan daima Allah’a sığınan⁶² Sevgili Peygamberimizin, yolculuğa çıkmadan önce dudaklarının arasından şu cümleler dökülürdü: *“Allah’ım! Yolculuğun yorgunluk ve sıkıntılarından, yoldan kötü bir şekilde dönmekten, iyi hallerden kötü hallere düşmekten, mazlumin bedduasından, mala ve aileye gelecek kötülüklerden sana sığınırım.”*⁶³

Bir yerde konakladığında ise Allah’a şöyle sığınır: *“Allah’ım! İhtiyarlıktan, kederden, âcizlikten, tembellikten, cimrilikten, korkaklıktan, borç sıkıntısından ve güç sahibi olan kişilerin haksızlığına uğramaktan sana sığınırım.”*⁶⁴ Tuvalet giderken de *“Görünen ve görünmeyen pisliklerden Allah’a sığınırım.”* derdi.⁶⁵

Allah’a dayanma, O’nun yardımına güvenme ve O’nun sonsuz iradesine sığınma Resûl-i Ekrem’in (sav) hayatını öyle kuşatmıştı ki son demlerinde en çok okuduğu duada da Yüce Allah’ın merhametine sığınma vardı. Sağlığında, *“Allah’ım! Ölüm anında şeytanın gelip beni aldatmasından sana sığınırım.”*⁶⁶ buyuran Nebî (sav), sevgili eşi Hz. Âişe’nin naklettiğine göre vefat etmeden önce sık sık şöyle dua etmişti: *“Allah’ım! Yaptığım ve yapabileceğim şeylerin şerrinden sana sığınırım.”*⁶⁷